

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

26 februari 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET WIJZIGING DECREET HERPLAATSINGSFONDS

DECREET POLITIEK VERLOF

RESOLUTIE INTENSIFIËRING VAN DE HANDELSBETREKKINGEN MET OEKRAÏNE

RESOLUTIE VEROORDELING TOT DE DOODSTRAF DOOR STENIGING VAN AMINA LAWAL IN NIGERIA

RESOLUTIE JAARVERSLAGEN VLAAMSE OMBUDSDIENST

Inhoud

Nr. 40

Woensdag 26 februari 2003
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Voorstellen van bijzonder decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Verslag van het Rekenhof	
Indiening en verwijzing	1
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	2
Verzoekschriften	
Indiening	3
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	3
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	4
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	4
Mededeling van het Rekenhof	
Indiening	4
Mededelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening	4
Motie van een provincie	
Indiening	5
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	5
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	5

<p>Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds – 1435 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking Spreker : de heer Robert Voorhamme, verslaggever Artikelsgewijze bespreking</p>	<p>5 7</p>
<p>Voorstel van decreet van mevrouw Claudine De Schepper en de heren Dany Vandebossche, Dirk Holemans en Dirk De Cock houdende regeling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de provincies, gemeenten, de agglomeraties van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de openbare instellingen en publiekrechtelijke verenigingen die onder hun controle of toezicht vallen – 1465 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking Sprekers : mevrouw Claudine De Schepper en minister Paul Van Grembergen Artikelsgewijze bespreking</p>	<p>8 9</p>
<p>Voorstel van resolutie van de heren Didier Ramoudt, Jacky Maes en Eddy Schuermans, mevrouw Veerle Declercq en de heren Jan Loones en Frans De Cock betreffende de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne – 1311 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2 Bespreking Spreker : de heer Didier Ramoudt</p>	<p>13</p>
<p>Motie van orde Opheldering over de stand van zaken Spreker : de heer André Denys</p>	<p>15</p>
<p>Voorstel van resolutie van de heren Didier Ramoudt, Jacky Maes en Eddy Schuermans, mevrouw Veerle Declercq en de heren Jan Loones en Frans De Cock betreffende de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne – 1311 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2 Bespreking (Voortzetting) Spreker : de heer Miel Verrijken</p>	<p>16</p>
<p>Voorstel van resolutie van mevrouw Hilde Claes, mevrouw Anne-Marie Baeke, mevrouw Claudine De Schepper, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers betreffende de veroordeling tot de doodstraf door steniging van Amina Lawal in Nigeria – 1441 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 5 Bespreking Sprekers : de heer Patrick Hostekint, verslaggever, mevrouw Hilde Claes, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Hilde De Lobel en de heer André Denys</p>	<p>17</p>
<p>Voorstel van resolutie van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Dirk Holemans, André Denys, Herman Lauwers en Peter De Ridder betreffende de voorstellen en aanbevelingen uit de jaarverslagen van de Vlaamse Ombudsdienst – 1475 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2 Bespreking Spreker : mevrouw Mieke Van Hecke</p>	<p>22</p>
<p>Regeling van de werkzaamheden</p>	<p>24</p>

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.15 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

- Voorstel van bijzonder decreet van de heer Jos De Meyer c.s. houdende wijziging van artikel 73 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
 - 1596 (2002-2003) – Nr. 1.
 Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Anny De Maght-Aelbrecht : gezondheidsredenen ;

Dirk De Cock, Peter De Ridder, Bart De Smet, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Marcel Logist, Jan Loones, André Moreau, Stefaan Platteau, Leo Peeters, Frans Ramon, Jan Roegiers, Freddy Sarens, Cis Schepens, Gilbert Van Baelen, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete : buitenslands ;

Sven Gatz, Marino Keulen, Jan Penris : ambtsverplichtingen ;

Dirk Holemans : familieverplichtingen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Pieter Huybrechts betreffende de opleiding tot beroeps- en lijnpiloten
 - 1595 (2002-2003) – Nr. 1.
 Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

VERSLAG VAN HET REKENHOF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend verslag van het Rekenhof werd ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het Vlaams outsourcingcontract
 - 37-A (2002-2003) – Nr. 1.
 Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

VOORSTELLEN VAN BIJZONDER DECRET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van bijzonder decreet werden ingediend :

- Voorstel van bijzonder decreet van de heren Luc Martens, Gilbert Van Baelen, Robert Voorhamme, Dirk Holemans, Dirk De Cock en Karlos Callens betreffende de deelname van gemeenschapsinstellingen aan de associaties in het hoger onderwijs
 - 1594 (2002-2003) – Nr. 1.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heren Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jan Laurys, Carl Decaluwe, Jos De Meyer en Eric Van Rompuy tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening
– 1425 (2002-2003) – Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

– 1297 (2001-2002) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de hoorzitting over het voorstel van decreet van de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jos Stassen en Herman Lauwers houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid
– 1431 (2002-2003) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Herman Lauwers over de hoorzitting over het ontwerp van decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk
– 1501 (2002-2003) – Nr. 5.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey over het voorstel van decreet van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jan Laurys, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Veerle Heeren, de heer Bart De Smet en mevrouw Brigitte Grouwels houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid
– 836 (2001-2002) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey over het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding
– 1230 (2001-2002) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid uitgebracht door de heer Bart De Smet over de hoorzitting over het voorstel van resolutie van mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens, mevrouw Sonja Becq, de heer Bart De Smet, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Mark Van der Poorten betreffende het bevorderen en ondersteunen van het meegroeiwonen

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heer Eric Van Rompuy c.s. tot besluit van de op 18 februari 2003 door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de verspreiding van het blad Carrefour in de Vlaamse Rand
– 1588 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Joris Van Hauthem en Luk Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 18 februari 2003 door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de verspreiding van het blad Carrefour in de Vlaamse Rand
– 1589 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Jacky Maes en Jan Roegiers, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Sven Gatz tot besluit van de op 20 februari 2003 door de heer Jacky Maes in

Voorzitter

commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de eventuele subsidiëring van de RSZ-regeling voor onthaalmoeders door de Vlaamse overheid

– 1590 (2002-2003) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen en de heer Felix Strackx tot besluit van de op 20 februari 2003 door de heer Jacky Maes in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de eventuele subsidiëring van de RSZ-regeling voor onthaalmoeders door de Vlaamse overheid
- 1591 (2002-2003) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van mevrouw Veerle Heeren en de heren Bart De Smet en Carl Decaluwe tot besluit van de op 18 februari 2003 door de heer Dirk Holemans in commissie gehouden interpellatie tot de heer Jaak Gabriëls, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de financiële problemen van grootste huishoudingmaatschappijen ten gevolge van het uitblijven van specifieke en structurele maatregelen
- 1592 (2002-2003) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren André Moreau, Leo Peeters, Eloi Glorieux en Herman Lauwers tot besluit van de op 18 februari 2003 door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de verspreiding van het blad Carrefour in de Vlaamse Rand
- 1593 (2002-2003) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot besluit van de op 20 februari 2003 door de heer Jacky Maes in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de eventuele

subsidiëring van de RSZ-regeling voor onthaalmoeders door de Vlaamse overheid

– 1597 (2002-2003) – Nr. 1.

VERZOEKSCRIFTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

- Verzoekschrift van de heer Gustaaf Van Wichelen over het behoud van het Nederlandstalig karakter van het hoger onderwijs
- 35 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Jurgen Genesse over de problematiek van de detectoramateurs
- 36 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Paul Kenis over het beleid inzake justitie en volksgezondheid
- 37 (2002-2003).

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol bij het verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, opgemaakt in New York op 6 oktober 1999, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 14 februari 2003
- (VR 39/2002-2003) ;
- Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening,

Voorzitter

gecoördineerd op 22 oktober 1996, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 14 februari 2003

(VR 40/2002-2003) ;

- Voorontwerp van decreet betreffende de hertekening van het onderwijslandschap basisonderwijs, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 14 februari 2003 (VR 41/2002-2003).

Deze voorontwerpen van decreet liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING
Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Rapport 1999-2002 inzake het decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen, ingediend door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelings-samenwerking (DOC 135/2002-2003).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Beslissing van de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor Radio en Televisie van 4 februari 2003 betreffende de klacht van L. Caluwé tegen VRT

(DOC 136/2002-2003) ;

- Advies aan de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur van professor Wilfried Dewachter en de heer Bram Wauters over de modernisering en actualisering van de provincieraadsverkiezingen

(DOC 138/2002-2003).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF
Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Overzicht van de laattijdige of niet-beantwoorde brieven van het Rekenhof gericht aan de Vlaamse regering (overzicht afgesloten op 31 januari 2003) (DOC 140/2002-2003).

Deze mededeling van het Rekenhof ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)
Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Advies d.d. 12 februari 2003 over het voorontwerp van decreet tot bevordering van een duurzame landbouw in Vlaanderen (DOC 132/2002-2003) ;
- Aanbeveling d.d. 12 februari 2003 over de flexibilisering van het hoger onderwijs (DOC 133/2002-2003) ;

Voorzitter

- Advies d.d. 12 februari 2003 over het wijzigingsbesluit van Vlarem – omzetting EU-richtlijnen NEC, OZON en HCE (DOC 134/2002-2003) ;
- Advies d.d. 15 januari 2003 over de begroting 2003 – een evaluatie (DOC 139/2002-2003).

Deze mededelingen van de SERV liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN EEN PROVINCIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie van een provincie werd ingediend :

- Motie van de provincie West-Vlaanderen in verband met maatregelen voor een veiliger scheepvaart, goedgekeurd door de provincieraad op 30 januari 2003 (DOC 137/2002-2003).

Deze motie van een provincie ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 22 van 12 februari 2003 ;
- Arrest nr. 23 van 12 februari 2003 ;
- Arrest nr. 24 van 12 februari 2003 ;
- Arrest nr. 25 van 12 februari 2003 ;

- Arrest nr. 26 van 19 februari 2003 ;
- Arrest nr. 27 van 19 februari 2003.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 2568, 2619 en 2620 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 2607 ;
- Rolnummer 2610 ;
- Rolnummer 2613 ;
- Rolnummer 2614 ;
- Rolnummer 2615 ;
- Rolnummer 2616.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds – 1435 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2**Algemene bespreking**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Voorhamme, verslaggever, heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, tijdens de vorige legislatuur werd op 18 mei 1999 een voorstel van decreet goedgekeurd in verband met

Voorhamme

de oprichting van het Herplaatsingsfonds. Het Herplaatsingsfonds zou instaan voor de financiering van outplacementactiviteiten voor werknemers in een onderneming die die activiteiten zelf niet meer kan betalen. Het zou vooral gaan om ondernemingen die in falingsgang zijn, die een gerechtelijk akkoord verkrijgen of die kennelijk niet over de nodige middelen beschikken.

De SERV heeft gezegd dat om misbruiken te vermijden het decreet zich zou moeten beperken tot ondernemingen die in falingsgang zijn of die een gerechtelijk akkoord verkrijgen. Inmiddels is gebleken dat de behoeften toch ruimer kunnen zijn en dat er dus een nieuwe onrechtvaardigheid is ontstaan.

Er zijn immers ondernemingen die de outplacementactiviteiten zelf kunnen financieren en die dus outplacementactiviteiten organiseren voor hun werknemers. Daarnaast zijn er ondernemingen die in falingsgang zijn of die een gerechtelijk akkoord hebben verkregen en via het Herplaatsingsfonds kunnen rekenen op een financiering van outplacementactiviteiten. Er zijn echter ook ondernemingen die nog niet officieel in falingsgang zijn of nog geen gerechtelijk akkoord hebben bekomen, maar die niet beschikken over de nodige financiële middelen om outplacementactiviteiten te financieren. De werknemers van die laatste categorie van ondernemingen vallen dus een beetje uit de boot.

Hieruit blijkt dat het decreet moet worden aangevuld en er werd opnieuw advies aan de SERV gevraagd. Op 15 mei 2002, ongeveer 3 jaar na de goedkeuring van het voorstel van decreet, heeft de SERV uitdrukkelijk gepleit voor een verruiming van het toepassingsgebied van het huidige decreet. Dat strekt de SERV tot eer.

Alle commissieleden die tijdens de bespreking in de commissie aanwezig waren, konden instemmen met het basisprincipe van dit ontwerp van decreet: het toepassingsgebied wordt uitgebreid naar ondernemingen die in moeilijkheden verkeren, waarbij de onderneming moet aantonen dat ze niet over de financiële mogelijkheden beschikt om nog outplacementactiviteiten te organiseren. Alle aanwezige commissieleden konden instemmen met dat beginsel en wilden het zelfs ondersteunen.

Er werden enkele randbemerkingen gemaakt, die voortvloeien uit de logica van het decreet. Met betrekking tot het toepassingsgebied voor VZW's zou er een misverstand kunnen ontstaan, omdat in

VZW's dikwijls gemengde functies bestaan, zoals werknemer en beheerder. Het is duidelijk dat dit decreet enkel kan gelden voor de wettelijke werknemers en dus niet voor de beheerders van VZW's.

Er kwam nog een andere belangrijke bemerking uit de commissie: als dit ontwerp van decreet zijn toepassing zal vinden, zal het budget dat ter beschikking wordt gesteld van het Herplaatsingsfonds in de toekomst moeten stijgen. De minister ging daarmee akkoord en zei dat we de budgettaire consequenties zullen moeten dragen van de goedkeuring van dit ontwerp van decreet. Tussen haakjes wil ik nog opmerken dat het Herplaatsingsfonds niet alleen een budgettaire financiering kent, maar ook een eigen financiering, via boetes die moeten worden betaald door ondernemingen. Als ondernemingen in steunregimes zich niet hebben gehouden aan de voorwaarden van die steunregimes, dan moeten ze middelen terugbetalen, die dus ook ten goede komen aan het Herplaatsingsfonds.

Bij de stemming in de commissie werd het ontwerp unaniem goedgekeurd. Mijn fractie was daar bijzonder over verheugd. Ik behoorde destijds tot de indieners van het voorstel van decreet van 18 mei 1999. Toen reeds was het onze bedoeling om dat voorstel van decreet wat te verruimen. We hebben ingestemd met de SERV, maar inmiddels is de SERV op zijn uitspraken teruggekomen.

Beste collega's, in de bedrijfswereld die we vandaag – en ongetwijfeld ook in de toekomst – kennen, zijn er heel veel wisselingen: er worden heel wat nieuwe bedrijven opgericht, maar er zijn tevens nogal wat bedrijven die noodgedwongen de deuren moeten sluiten of in slechte papieren terecht komen. In de huidige bedrijfswereld is het van het grootste belang dat een modern werkgelegenheidsbeleid ervoor zorgt dat werknemers niet telkens de hele rit moeten uitzingen en in een toestand van inactiviteit terecht komen. We weten trouwens dat elke maand inactiviteit voor een werkzoekende eigenlijk een bijkomende drempel vormt om nog te kunnen worden ingeschakeld.

Het doorschakelen van werknemers is cruciaal in een modern werkgelegenheidsbeleid in termen van duurzame werkgelegenheid. Doorschakelen moet kunnen, onafhankelijk van de financiële toestand waarin een onderneming zich bevindt. Met andere woorden: ook in ondernemingen die geen outplacement kunnen financieren, moeten werknemers dezelfde rechten kunnen doen gelden. Ondernemingen die het zelf aankunnen, moeten we in de toekomst nog meer aansporen om zelf outplacement te hanteren als een middel om werknemers te

Voorhamme

kunnen doorschakelen en hun werkzekerheid te kunnen blijven garanderen. Werknemers in ondernemingen die dat niet kunnen garanderen, kunnen we met deze wijziging van het decreet op het Herplaatsingsfonds dezelfde garantie bieden. Ik denk dat dit alleen maar in het voordeel kan zijn van een modern werkgelegenheidsbeleid. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Artikel 3 van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 3

"§ 1. Het fonds heeft tot opdracht de herplaatsing te bevorderen van werknemers die werkloos zijn gesteld :

- 1° ingevolge een faillissement van een onderneming ;
- 2° ingevolge een gerechtelijke ontbinding van een vereniging zonder winst oogmerk wegens kennelijk onvermogen ;
- 3° in een onderneming waaraan een gerechtelijk akkoord werd toegestaan ;

4° in een onderneming in moeilijkheden die voldoet aan de voorwaarde gesteld in artikel 9, § 1, eerste lid, van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord en waarbij het bewijs geleverd werd dat de onderneming onvoldoende financiële middelen heeft om zelf een outplacementbegeleiding te financieren. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, de nadere regels met betrekking tot het leveren van het bewijs dat voldaan is aan voormelde voorwaarden.

§ 2. Het fonds staat in voor de betaling van de kosten die aan de activiteiten inzake herplaatsing verbonden zijn. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, welke activiteiten kunnen bijdragen tot de herplaatsing van de in § 1 bedoelde werknemers, welke categorieën van personen met werknemers kunnen worden gelijkgesteld, alsook de voorwaarden en regels met betrekking tot de betaling van de kosten."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 4

De aanvraag tot tegemoetkoming dient bij het fonds te worden ingediend door de curator, de verffenaar, de commissaris, de overnemer, respectievelijk de werkgever en dient mede te worden ondertekend door de representatieve werknemersorganisaties die vertegenwoordigd waren in de ondernemingsraad of bij ontstentenis van een ondernemingsraad, de syndicale afvaardiging voor de categorie van personen waarvoor de tegemoetkoming wordt aangevraagd of bij ontstentenis van een ondernemingsraad en een syndicale afvaardiging, de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het Subregionale Tewerkstellingscomité of in het bevoegde paritair comité, indien de aanvraag slechts betrekking heeft op een deel van de ontslagen werknemers.

De aanvraag gedaan voor een onderneming bedoeld in artikel 3, § 1, 3°, of 3, § 1, 4°, bevat een sociaal plan dat is goedgekeurd door de vereffenaar,

Voorzitter

de commissaris, de overnemer, respectievelijk de werkgever en de voormelde representatieve werknemersorganisaties.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels van de aanvraagprocedure.”.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt vervangen als volgt :

“De curator, de vereffenaar, de commissaris, de overnemer, respectievelijk de werkgever deelt aan het fonds de gegevens mee betreffende de organisatie die instaat voor de in artikel 3 bedoelde activiteiten.”.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Claudine De Schepper en de heren Dany Vandebossche, Dirk Holemans en Dirk De Cock houdende regeling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de provincies, gemeenten, de agglomeraties van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de openbare instellingen en publiekrechtelijke verenigingen die onder hun controle of toezicht vallen

– 1465 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw De Schepper en de heren Vandebossche, Holemans en De Cock houdende regeling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de provincies, gemeenten, de agglomeraties van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de openbare

instellingen en publiekrechtelijke verenigingen die onder hun controle of toezicht vallen.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Guns, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw De Schepper heeft het woord.

Mevrouw Claudine De Schepper (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben als hoofdindienaar van dit voorstel bijzonder verheugd zo snel reeds een door de bevoegde commissie goedgekeurd voorstel aan uw goedkeuring voor te leggen.

Het voorstel speelt immers in op een dringende behoefte van een groot aantal mensen die tot nog toe dreigden over het hoofd te worden gezien. Reeds in 2001, na de gemeenteraadsverkiezingen, werd op federaal niveau een initiatief genomen om de regeling van het politiek verlof aan de veranderende noden aan te passen en om voor sommige nieuwe mandaten, zoals bijvoorbeeld het lidmaatschap van de districtsraden in Antwerpen, in politiek verlof te voorzien voor het personeel dat in de privé sector is tewerkgesteld.

Op 15 mei 2002 werden de nieuwe decreten inzake het politiek verlof voor personeelsleden van de openbare instellingen en publiekrechtelijke verenigingen die van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaams Gewest afhingen, door deze vergadering goedgekeurd. Op 20 december 2001 reeds legde de federale minister voor Ambtenarenzaken een wetsontwerp neer tot wijziging van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de federale overheidsdiensten in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Dat werd op 23 januari 2003 eindelijk goedgekeurd. Beide bijna identieke teksten hadden de bedoeling de regeling voor het politiek verlof van de volledige ambtenarij aan de gewijzigde noden aan te passen en te moderniseren.

De Vlaamse decreten hebben echter alleen betrekking op de Vlaamse ambtenarij. De bedoeling was dat het federale ontwerp, naast de federale ambtenaren, ook betrekking zou hebben op het personeel van gemeenten en provincies en de besturen waaraan zij participeren. Ten gevolge van het Lambertmontakkoord werd de bevoegdheid over het gemeente- en provinciepersoneel echter vanaf 1 januari 2002 aan de gewesten en gemeenschappen overgedragen. De Raad van State liet op 14 mei 2002, naar aanleiding van een vraag van de betrok-

De Schepper

ken Kamercommissie over het bewuste wetsontwerp, weten dat het wetsontwerp geen betrekking meer kon hebben op dat personeel en dat derhalve de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is.

Het gevolg van deze gang van zaken was dat het personeel van gemeenten, provincies, OCMW's en de besturen waaraan zij participeren, verstoken bleef van de nieuwe regeling voor politiek verlof. Er was dan ook een aanvullende regeling nodig voor deze personeelsleden.

Het voorstel van decreet zoals het vandaag voorligt, schakelt het personeel van de lokale besturen qua politiek verlof gelijk met de Vlaamse ambtenarij. De teksten zijn volledig gelijklopend met de op 15 mei 2002 gewijzigde decreten van 30 november 1988. Op die manier worden alle ambtenaren, die onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap vallen gelijkgeschakeld voor wat de regeling van het politiek verlof betreft. Het zal de duidelijkheid en de rechtszekerheid alleen maar ten goede komen.

Het decreet is geen wereldschokkende gebeurtenis, maar een degelijk technisch werkstuk dat een groot aantal mensen de mogelijkheid biedt hun lokaal politiek mandaat beter uit te voeren. Het sluit aan bij de opwaardering van de lokale besturen. Ik wil de commissieleden en de minister danken voor hun constructieve houding in het dossier. Zo kan snel een oplossing worden geboden voor het hiaat dat ten gevolge van het Lambermontakkoord was ontstaan. (*Applaus*)

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, de regering sluit zich volledig bij dit voorstel van decreet aan. Het beantwoordt niet alleen aan een behoefte, het drukt eveneens de grote waardering voor het politiek mandaat uit. Als wij de democratie sterk en levendig willen houden, zal er altijd nood zijn aan mensen die een politiek mandaat willen opnemen. Familiale, werkgebonden en andere omstandigheden zetten de mensen onder druk om dit niet langer te doen. Die druk is zo groot dat we ons gelukkig mogen prijzen dat er zich tijdens elke verkiezingsperiode telkens weer mensen aandienen die het algemeen belang willen dienen. Indien we die mensen de kans willen bieden om hun opdracht optimaal uit te voeren, moeten we de bestaande hindernissen wegwerken. Het politiek verlof is hiervoor een uitstekend middel.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van mevrouw De Schepper en de heren Vandebossche, Holemans en De Cock houdende regeling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de provincies, gemeenten, de agglomeraties van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de openbare instellingen en publiekrechtelijke verenigingen die onder hun controle of toezicht vallen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

§ 1. De personeelsleden die onder de toepassing van dit decreet vallen hebben, op voorwaarde dat ze een voltijds ambt uitoefenen, volgens de hierna bepaalde regelen, recht op politiek verlof voor het uitoefenen van een politiek mandaat of een ambt dat ermee gelijkgesteld kan worden.

Dit verlof is ook van toepassing op het personeelslid dat ten minste 80% van de normale arbeidsduur werkt door verlof voor deeltijdse prestaties en op het deeltijdse personeelslid met een arbeidsregime van minstens 80% van de normale arbeidsduur.

In dit decreet wordt onder "de personeelsleden van de betrokken overheden" de vastbenoemde, tijdelijke, contractuele en stagedoende personeelsleden verstaan van :

1° de provincies, de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de openbare instellingen en publiekrechtelijke verenigingen die onder hun controle en toezicht vallen ;

2° de agglomeraties van gemeenten ;

Voorzitter

3° de verenigingen waarvan de publieke partners bestaan uit provincies of gemeenten of verenigingen van gemeenten, eventueel samen met privaatrechtelijke partners, en die opgericht zijn in de vorm van een privaatrechtelijke vennootschap maar een activiteit van openbaar nut ten doel hebben ;

4° de verenigingen zonder winstoogmerk waarbij de provincies, de gemeenten of verenigingen van gemeenten in de oprichting of de leiding een overwegend aandeel hebben.

§ 2. De in § 1 bedoelde personeelsleden kunnen slechts politiek verlof krijgen als ze de onverenigbaarheden en verbodsbepalingen naleven die krachtens wets-, decreets- of reglementsbe-
palingen op hen van toepassing zijn.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Onder politiek verlof voor het uitoefenen van een politiek mandaat of een ambt dat ermee gelijkgesteld kan worden, wordt verstaan :

1° ofwel een vrijstelling van dienst die geen weerslag heeft op de administratieve en geldelijke toestand van het personeelslid ;

2° ofwel een facultatief politiek verlof dat op verzoek van het personeelslid wordt toegekend ;

3° ofwel een politiek verlof van ambtswege waaraan het personeelslid zich niet kan onttrekken.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Op verzoek van de personeelsleden, bedoeld in artikel 2, § 1, wordt, binnen de hierna bepaalde perken, dienstvrijstelling verleend voor de uitoefening van de volgende politieke mandaten :

1° gemeenteraadslid, de burgemeester of schepenen uitgezonderd, of lid van een raad voor maatschappelijk welzijn van een gemeente of van een districtsraad van een district, de voorzitter uitgezonderd : 2 dagen per maand ;

2° provincieraadslid, een lid van de bestendige deputatie uitgezonderd : 2 dagen per maand.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

Op verzoek van de personeelsleden, bedoeld in artikel 2, § 1, wordt, binnen de hierna bepaalde perken, facultatief politiek verlof toegekend voor de uitoefening van de volgende politieke mandaten :

1° gemeenteraadslid, de burgemeester of schepenen uitgezonderd, of lid van een raad voor maatschappelijk welzijn van een gemeente of van een districtsraad van een district, de voorzitter en de leden van het vast bureau of het bureau uitgezonderd :

a) tot en met 80.000 inwoners : 2 dagen per maand ;

b) meer dan 80.000 inwoners : 4 dagen per maand ;

2° schepenen of voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van een gemeente of van de districtsraad van een district :

a) tot en met 30.000 inwoners : 4 dagen per maand ;

b) van 30.001 tot en met 50.000 inwoners : een vierde van een voltijds ambt ;

c) van 50.001 tot en met 80.000 inwoners : de helft van een voltijds ambt ;

3° lid van het vast bureau of het bureau van de raad voor maatschappelijk welzijn van een gemeente of van de districtsraad van een district :

a) tot en met 10.000 inwoners : 2 dagen per maand ;

b) van 10.001 tot en met 20.000 inwoners : 3 dagen per maand ;

c) met meer dan 20.000 inwoners : 5 dagen per maand ;

4° burgemeester van een gemeente :

a) tot en met 30.000 inwoners : een vierde van een voltijds ambt ;

Voorzitter

b) van 30.001 tot en met 50.000 inwoners : de helft van een voltijds ambt ;

5° provincieraadslid dat geen lid is van de bestendige deputatie : 4 dagen per maand.

– *Aangenomen.*

Artikel 6

Het personeelslid, bedoeld in artikel 2, § 1, wordt, binnen de hierna bepaalde perken, met politiek verlof van ambtswege gezonden voor de uitoefening van de volgende politieke mandaten :

1° burgemeester van een gemeente of voorzitter van de districtsraad van een district :

a) tot en met 20.000 inwoners : 3 dagen per maand ;

b) van 20.001 tot en met 30.000 inwoners : een vierde van een voltijds ambt ;

c) van 30.001 tot en met 50.000 inwoners : de helft van een voltijds ambt ;

e) van meer dan 50.000 inwoners : voltijds.

De voorzitters van de districtsraad van een district worden, wat betreft het politiek verlof, van ambtswege gelijkgesteld met een burgemeester van een gemeente waarbij de duur van het ambtshalve politiek verlof beperkt wordt tot het percentage van de vergoeding van de burgemeester die zij ontvangen ;

2° schep en of voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van een gemeente of lid van het bureau van de districtsraad van een district :

a) tot en met 20.000 inwoners : 2 dagen per maand ;

b) van 20.001 tot en met 30.000 inwoners : 4 dagen per maand ;

c) van 30.001 tot en met 50.000 inwoners : een vierde van een voltijds ambt ;

d) van 50.001 tot en met 80.000 inwoners : de helft van een voltijds ambt ;

e) van meer dan 80.000 inwoners : voltijds.

De leden van het bureau van de districtsraad van een district worden, wat betreft het politiek verlof, van ambtswege gelijkgesteld met een schep en van een gemeente waarbij de duur van het ambtshalve politiek verlof beperkt wordt tot het percentage van de vergoeding van de schep en die zij ontvangen ;

3° lid van de bestendige deputatie van een provincieraad : voltijds ;

4° lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van het Vlaams Parlement of van de Senaat : voltijds ;

5° lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad : voltijds ;

6° lid van het Europees Parlement : voltijds ;

7° lid van de federale of Vlaamse regering : voltijds ;

8° lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering : voltijds ;

9° gewestelijk staatssecretaris van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest : voltijds ;

10° lid van de Commissie van de Europese Unie : voltijds ;

Het politiek verlof van ambtswege vangt aan op de datum van de eedaflegging.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

In afwijking van artikel 2, § 1, wordt het personeelslid dat het ambt met deeltijdse prestaties van minder dan 80% van de normale arbeidsduur uitoefent en het deeltijdse personeelslid met een arbeidsregime van minder dan 80% van de normale arbeidsduur, niettemin met voltijds politiek verlof van ambtswege gezonden voor de uitoefening van een politiek mandaat, vermeld in artikel 6, voorzover daaraan een politiek verlof van ambtswege beantwoordt waarvan de duur ten minste de helft van een voltijds ambt bedraagt.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 8

Het personeelslid dat voor de uitoefening van een mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn of van de districtsraad van een district recht heeft op politiek verlof waarvan de duur niet de helft van een voltijds ambt overschrijdt, kan, op zijn verzoek, halftijds of voltijds politiek verlof krijgen.

Het personeelslid dat voor de uitoefening van een in het eerste lid vermeld mandaat recht heeft op een halftijds politiek verlof, kan, op zijn verzoek, voltijds politiek verlof krijgen.

Het politiek verlof dat, met toepassing van het eerste en tweede lid wordt verkregen, wordt gelijkgesteld met politiek verlof van ambtswege wat betreft de weerslag die het heeft op de administratieve en geldelijke toestand van het personeelslid.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

§ 1. De afwezigheden wegens facultatief politiek verlof en wegens politiek verlof van ambtswege voor het politieke mandaat, vermeld in artikelen 5 en 6, eerste lid, 1°, 2° en 3°, worden gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Het personeelslid heeft evenwel geen recht op salaris.

Het voltijdse politiek verlof van ambtswege voor een politiek mandaat vermeld in artikel 6, eerste lid, 4° tot en met 10°, wordt gelijkgesteld met een periode van non-activiteit.

De verloven bedoeld in het eerste en tweede lid worden niettemin in aanmerking genomen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit.

Voor het tijdelijke of het bij arbeidsovereenkomst aangeworven personeelslid gelden de termijnen van facultatief politiek verlof of politiek verlof van ambtswege als periodes van dienstschorsing die niettemin moeten worden beschouwd als diensten die in aanmerking komen voor bevordering tot een hogere wedde.

§ 2. Indien niet-bezoldigde politieke verloven, bedoeld in § 1, in de periode vallen die in aanmerking komt voor de vaststelling van de gemiddelde wedde die tot grondslag dient voor de berekening

van het rustpensioen, dan wordt die wedde vastgesteld alsof de betrokkene in dienstactiviteit zou zijn gebleven gedurende de bedoelde periode en hij daadwerkelijk de wedde zou genoten hebben, zoals bepaald in § 1.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

Het politiek verlof voor het politiek mandaat, vermeld in artikelen 4, 5 en 6, eerste lid, 1°, 2° en 3°, eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op de maand waarin het mandaat eindigt.

Het politiek verlof voor een politiek mandaat, vermeld in artikel 6, eerste lid, 4° tot en met 10°, loopt tot zes maanden na de beëindiging van het mandaat.

Vanaf dat ogenblik krijgt de betrokkene opnieuw alle statutaire of contractuele rechten. Het personeelslid dat in zijn betrekking niet werd vervangen, neemt bij wederindiensttreding de vroegere betrekking opnieuw op. Het personeelslid dat wel is vervangen, wordt voor een andere betrekking aangewezen overeenkomstig de in de betrokken instelling geldende regeling.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Het personeelslid kan, na wederindiensttreding, het salaris niet cumuleren met enig voordeel, verbonden aan de uitoefening van het afgelopen mandaat.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

In artikel 42 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, de decreten van 17 en 19 december 1997 en 14 juli 1998, worden het veertiende en vijftiende lid opgeheven.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 13

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2001, met uitzondering van de bepalingen betreffende de provincieraden, die uitwerking hebben met ingang van 10 oktober 2000 en van de bepalingen in artikelen 6 en 7, die in werking treden op de dag van de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Didier Ramoudt, Jacky Maes en Eddy Schuermans, mevrouw Veerle Declercq en de heren Jan Loones en Frans De Cock betreffende de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne – 1311 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Ramoudt, Maes en Schuermans, mevrouw Declercq en de heren Loones en De Cock betreffende de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

- 1° het studiebezoek en het rapport van de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement aan Oekraïne ;
- 2° de vergelijkbare culturele identiteit van het Oekraïense en het Vlaamse volk ;
- 3° de recente economische groei in Oekraïne ;
- 4° de noodzakelijke ondersteuning van de ontplooiing van de vrijemarkteconomie in Oost-Europa ;

5° het noodzakelijke vrijwaren van de bevoorrechte positie waarover Vlaanderen momenteel in Oekraïne beschikt ;

6° de belangrijke geostrategische ligging van Oekraïne, hetgeen bekrachtigd werd in de verklaring van de Europese Raad te Göteborg ;

7° de daling van de intensiteit van de officiële betrekkingen tussen Vlaanderen en Oekraïne zoals de opzegging van de Vlaams-Oekraïense onderwijsvereenkomst ;

8° de verhoogde inspanningen die op het gebied van de handelsbetrekkingen geleverd worden door diverse Europese landen, waaronder Nederland ;

– verzoekt de Vlaamse regering :

1° bijzondere aandacht te besteden aan de handelsbetrekkingen met Oekraïne ;

2° te onderzoeken hoeverre het aanwijzen van een extra economische vertegenwoordiger kan bijdragen tot het verstevigen van de handelsbetrekkingen tussen Vlaanderen en Oekraïne ;

3° waar mogelijk handelsovereenkomsten te sluiten ;

4° de dienst Export Vlaanderen een voorlichtingscampagne voor Vlaamse bedrijven te laten ontwikkelen om het Vlaamse ondernemingsklimaat in Oekraïne te versterken ;

5° aan te dringen bij de Oekraïense regering om de nodige wettelijke maatregelen en uitvoeringsmaatregelen te nemen om een beleid uit te werken om buitenlandse investeringen te stimuleren in het algemeen en een grotere rechtszekerheid aan Vlaamse investeerders te bieden in het bijzonder ;

6° aan te dringen bij de Oekraïense regering om alle nodige wettelijke maatregelen en uitvoeringsmaatregelen te nemen waardoor de transfer van kapitaal wordt versoepeld ;

7° optimale omstandigheden te creëren om Oekraïense bedrijven aan Vlaamse vakbeurzen te laten deelnemen ;

Voorzitter

- 8° opnieuw samenwerkingsakkoorden met Oekraïne af te sluiten inzake onderwijs en vorming ;
- 9° na te gaan in hoeverre de Europese Bank voor Heropbouw en Ontwikkeling (EBRD) kan worden aangesproken in het kader van deze resolutie ;
- 10° het belang van de economische ondersteuning van de Oost-Europese landen aan te kaarten op het niveau van de regio's.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Bril, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dit voorstel van resolutie is tot stand gekomen in de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme. De rechtstreekse aanleiding was een parlementaire zending naar Oekraïne. Achteraf is overigens gebleken dat dit het eerste bezoek van een officiële delegatie van de verschillende Belgische parlementen aan dit land was.

Tijdens ons bezoek aan Oekraïne hebben we intensief gewerkt. Gedurende een week hebben we het hele land doorkruist. Hierbij zijn alle bevoegdheden van de betrokken commissie aan bod gekomen. We hebben aandacht besteed aan de economie, de landbouw, de werkgelegenheid en aan het toerisme. Na dit bezoek hebben we besloten dit voorstel van resolutie in te dienen.

Het valt ons bijzonder moeilijk het potentieel van Oekraïne, een Oost-Europees land met 49,5 miljoen inwoners, in te schatten. De gebeurtenissen in het toenmalige Oostblok kwamen tijdens onze schooljaren amper aan bod. Op onze landkaarten was enkel West-Europa ingekleurd. Oost-Europa werd meestal door middel van een grote witte vlek aangeduid.

De voorbije 12 jaar worden we geconfronteerd met het feit dat Oost-Europa in feite ook deel uitmaakt van Europa. Hoewel we vaak de indruk hebben dat Oost-Europa ver van ons verwijderd is, ligt Kiev dichterbij Vlaanderen dan Rome.

Vlaanderen besteedt nog steeds te weinig aandacht aan de grote marktmogelijkheden van het voormalig Oostblok. Hoewel Oost-Europa niet ver van ons verwijderd is, onderkennen we de mogelijkheden van deze landen onvoldoende.

De Oekraïense bevolking beschikt over een hoog opleidingsniveau. Wat de moraal en de mentaliteit van de bevolking betreft, zijn er evenwel grondige verschillen met Vlaanderen. Wie een ander land bezoekt, heeft de mogelijkheid de plaatselijke moraal en cultuur te leren kennen. Dit is net het mooie aan het bezoeken van die landen. Enkel indien we elkaar leren kennen, kan een win-winsituatie ontstaan.

Vlaanderen neemt nu reeds 84 percent van de Belgische uitvoer naar Oekraïne voor zijn rekening. Door middel van dit voorstel van resolutie willen we het niveau van deze handelsbetrekkingen verhogen. Daarvoor hebben we natuurlijk een aantal instrumenten zoals Export Vlaanderen. De vraag is echter of we op het vlak van de vertegenwoordiging wel klaar zijn voor de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met zo'n reusachtig land. We hebben namelijk niet meer dan één vertegenwoordiger daar. Het gaat om een dame van Oekraïense nationaliteit, die daar de Vlaamse belangen verdedigt. Misschien zou het goed zijn om te onderzoeken of er eventueel geen versterking op het terrein nodig is. Dat staat dan ook in dit voorstel van resolutie. Mijns inziens kan Export Vlaanderen zeker wat versterking gebruiken.

Het uitwisselen van kennis is natuurlijk de basis waarvan men moet vertrekken. Het betreft dan onder meer de kennis op het economische vlak, het politieke vlak en het onderwijsvlak. We hebben moeten vaststellen dat vroeger opgestarte initiatieven inzake het uitwisselen van leerlingen en inzake het uitwisselen van kennis op het gebied van onderwijs blijkbaar zijn stilgevallen. In dit voorstel van resolutie vragen we dan ook een inbreng van de minister van Onderwijs om dit opnieuw te activeren. We moeten er ook rekening mee houden dat we daar geconfronteerd worden met een jonge democratie die alle kansen en mogelijkheden moet krijgen om verder te ontwikkelen.

We zijn zeker goed op weg, maar het is nog net niet genoeg. Oekraïne is voor Vlaanderen het 43ste exportland. Voor België is dit het 47ste land. We zijn dus op de goede weg, maar het is nog niet goed genoeg. Het feit dat we op de goede weg zijn, wordt ondersteund door een uitgave van deze maand van de BDBH. De statistiekdienst van de BDBH zegt dat er flauwe handel is in februari. Met de Europe-

Ramoudt

se landen buiten de Europese Unie zijn er echter goede prestaties aan te stippen. Op de eerste plaats komt Oekraïne : plus 40,9 percent. Verder is er ook nog de Russische Federatie : plus 14,8 percent. Daartegenover gaat de Zwitserse markt enorm achteruit.

Op dit niveau zijn we dus goed bezig, en trouwens ook even goed als de laatste exportbrief van deze maand. Daarin wordt gezegd dat onze oosterburen goed zijn voor meer dan 26 percent van de Vlaamse export binnen de Europese Unie. Dan is er nog Polen : een groei met 9,21 percent. Vervolgens is er Tsjechië : een groei met 22,86 percent. Roemenië groeit met 21,25 percent en Oekraïne met 20,29 percent. Collega's, ik wil onderstrepen dat er in die Oost-Europese landen wel degelijk een zeer grote groeimarkt aanwezig is. We hebben er bijgevolg alle belang bij om daaraan steeds meer aandacht te besteden.

Als we ons vergelijken met de ons omringende landen, dan moeten we vaststellen dat we het goed doen maar toch nog niet goed genoeg. Als we de cijfers bekijken van de export van Nederland, dan moet ik vaststellen dat we nog heel wat achterop hinken. Het is een algemeen bekend gezegde : de Nederlanders zijn wat rapper in het verkopen, maar wij zijn beter in het produceren. Het is natuurlijk wel zo dat we moeten verkopen om de productie kwijt te kunnen raken.

In dit verband wil ik de volgende anekdote meegeven. Toen ik twaalf jaar geleden voor de eerste maal op de luchthaven van Simferopol landde, zag ik daar aan de balie reclame voor Heineken. Vandaag staat die daar trouwens nog. De Nederlanders waren er snel bij. Oekraïne was nog maar 8 maanden onafhankelijk en onze noorderburen waren al aanwezig op het terrein, en dan nog in de aankomsthal van een luchthaven. In de 7 daaropvolgende jaren was er nog steeds geen Heineken te krijgen – dat was pas het geval vanaf het achtste jaar -, maar de Nederlanders waren wel al visueel aanwezig op de markt. Dit illustreert de snelheid waarmee ze werken. Hun kazen zijn in de hele wereld gekend, maar ze hebben maar twee soorten kazen : jonge en oude. Wij hebben er meer dan 300, maar de onze zijn minder gekend. Dat is het gevolg van een verschil in de benadering van verkopen en van de markt. Zij profileren zich op een snel groeiende markt.

De commissie heeft zeer goed gedebatteerd over dit voorstel. De minister heeft toegezegd eind sep-

tember een handelsmissie naar Oekraïne te zullen leiden, na een aantal jaren van inactiviteit. We danken hem daarvoor. Hij heeft ook gezegd dat hij het parlement hierbij zal betrekken. (*Applaus bij de meerderheid en CD&V*)

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Denys bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd. De leden leveren goede inspanningen om het debat wat stof te geven, en er worden aanbevelingen gedaan aan de regering. Noch bij dit onderwerp, noch bij het thema van het Herplaatsingsfonds was de betrokken minister echter aanwezig.

Minister Van Grembergen was aanwezig voor zijn onderwerp, en ik apprecieer ten zeerste dat hij hier aanwezig blijft. Maar ik betreur dat noch minister Landuyt, als minister bevoegd voor tewerkstelling, noch minister Gabriëls, als minister bevoegd voor onze export, hier aanwezig zijn. Dit maakt het debat wat virtueel.

De voorzitter : Dat klopt, maar ik moet ook mea culpa slaan. Minister Landuyt heeft me gebeld met de vraag om de behandeling van het agendapunt dat onder zijn bevoegdheid valt, te verplaatsen naar de namiddagvergadering. Hij kon hier immers onmogelijk zijn deze voormiddag. Ik heb daar negatief op geantwoord, daar ik immers niet meer in staat was alle leden van dit uitstel op de hoogte te brengen. Ik heb minister Landuyt gezegd dat hij er in dat geval voor moest zorgen dat hij zou worden vertegenwoordigd door een collega. Ik kan niet plots de agenda wijzigen als zoiets me net voor de vergadering wordt gemeld.

Voor het overige betreur ik ook dat de betrokken ministers hier niet aanwezig zijn. Natuurlijk kan de regering zelf steeds beslissen om iemand af te vaardigen. Deze regel geldt ook vandaag. Minister Van Grembergen is hier aanwezig. Het parlement heeft

Voorzitter

natuurlijk het recht om ministers te vorderen. Ik neem aan dat het niet de bedoeling is ministers te vorderen met betrekking tot de behandelde punten. Maar er zijn inderdaad regels van elementaire beleefdheid, die best worden nageleefd.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Didier Ramoudt, Jacky Maes en Eddy Schuermans, mevrouw Veerle Declercq en de heren Jan Loones en Frans De Cock betreffende de intensivering van de handelsbetrekkingen met Oekraïne – 1311 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van het voorstel van resolutie van de heren Ramoudt, Maes en Schuermans, mevrouw Declercq en de heren Loones en De Cock betreffende de intensivering van de handelsbetrekkingen met Oekraïne.

De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de polyvalente minister, ik ben heel tevreden dat u er bent. U luistert immers nu en dan nog eens naar mijn uiteenzetting in de commissie.

Mijnheer de minister, ik wil even lyrisch worden, in een kleine uitweiding. Zoals u zeker weet, is Oekraïne een van de weinige landen die niet in onze onmiddellijke omgeving ligt en op een schitterende wijze beschreven is door de grote dadaïstische dichter van Ostaijen. U kent zeker zijn schitterende gedicht over Oekraïne en graan.

De vorige spreker, die zeer veel weet over Oost-Europa, maakte toch een kleine historische vergissing toen hij zei dat Oekraïne niet veel te maken heeft met het verleden van Vlaanderen. Eigenlijk heeft het wel veel te maken met het verleden van Vlaanderen. Voor 1914 zijn, zoals veel dingen, de graanzuigers uitgevonden in Antwerpen. Ik was toen nog niet geboren, maar mijn familie stamt uit havenmiddens, en toen ik met mijn grootmoeder naar de haven wandelde, vertelde ze me dat we

voor 1914 leefden van Oekraïens graan. Daar is in 1914 om historische redenen een einde aan gekomen. Van Ostaijen was vol van die haven, en zijn gedicht Oekraïne is een mijlpaal in de dadaïstische literatuur van het Europa van na de Eerste Wereldoorlog.

De economische betrekkingen tussen Vlaanderen, eigenlijk de Nederlanden want wij zuchtten toen onder de Spaanse heerschappij, en Oekraïne nam destijds een ongekende vlucht. Een geleerde collega van mij, mevrouw Apers, die een Russische moeder had, heeft een boeiend boek geschreven, dat u als polyvalent minister zou moeten lezen, over de reden van de enorme rijkdom van de vrije Republiek der Nederlanden in de zeventiende eeuw. Er is altijd gedacht dat die kwam van de kruiden uit het oosten en de uitbuiting van de Indonesiërs, maar de werkelijk belangrijkste oorzaak van die rijkdom was de graanhandel met Rusland en Oekraïne. Dat is wetenschappelijk vastgesteld, onder andere op basis van teruggevonden scheepsdocumenten.

Die graanhandel was belangrijk. De zwarte aarde van Oekraïne, de beste aarde in de wereld, kent alleen haar gelijke in de Middle West in Amerika, waar we nu brood van eten. Misschien verlangen we weer naar het Europees graan uit Oekraïne. Door het communisme was die handel stilgevallen. Kroetsjev, die we nog een tijd hebben gerespecteerd, althans bepaalde linkse kringen, was de beul van de Oekraïners. Hij was zelf een Oekraïner, maar heeft in de jaren dertig 7 miljoen mensen uitgehongerd. Volgens hem waren het koelakken die zich niet wilden onderwerpen aan het bolsjewisme.

De steenkool, die toevallig eveneens samen met de Amerikaanse, de beste ter wereld is, wordt niet meer uitgevoerd. Echter, vermits de huidige linkse regering geen andere oplossing weet te verzinnen dan molentjes in plaats van atoomkracht, kan de schitterende steenkool van Oekraïne ons misschien toch nog aan wat elektriciteit helpen, die we hier zelfs bij daglicht nog nodig blijken te hebben.

Het nulpunt werd dus bereikt onder de communisten. De Oekraïners hebben enorm geleden, zowel onder de bolsjewieken, maar ook na de Tweede Wereldoorlog, toen de Krimduitsers en de Krimen Donkozakken door Stalin werden uitgemord. Ze hebben inderdaad een beetje met de Duitsers gecollaboreerd, maar door de communisten zijn ze zowat uitgemord.

Nu is er alle hoop op een enorme intensivering van de handel met Oekraïne. We aanzien dat duidelijk

Verrijken

als een louter Europees land. We zijn een partij van het Europa der volkeren. Daar horen uiteraard het heilige Rusland en het bijna even heilige Oekraïne bij. Ik ben ervan overtuigd dat er een groot verbond komt tussen het inderdaad nieuwe Europa en het oude Europa, al zal ik het zelf wel niet meer meemaken. Samen vormen ze het ganse Europa.

Europa heeft ook baat bij de rijkdommen van Rusland, en in mindere mate van Oekraïne. We werden vroeger afgeschrikt door de naam Siberië. De kampen en de moord op honderdduizenden of miljoenen mensen joegen ons de rillingen over het lijf. We hoeven echter niet meer bang te zijn om er handel mee te drijven. Het Russische sibir betekent gewoon koud. Siberië klinkt akelig, maar het betekent slechts koudland of ijsland. Daar liggen de grote rijkdommen voor de Europese ontwikkeling in de huidige en de komende eeuw. Ik geloof dan ook in een pan-Europese unie, uiteraard alle Slavische volkeren inbegrepen.

Als het aankomt op een intensivering van die handel, sluiten we ons aan bij de meerderheid. We merken echter ook op dat ons belangrijkste uitvoerartikel naar Oekraïne diamant is. Er zijn niet veel landen buiten de onmiddellijke omgeving van Vlaanderen waar diamant niet bovenaan het lijstje staat. De huidige regering voert een stupide buitenlandse politiek.

Mijn begaafde collega, de heer Penris, zal straks een actuele vraag stellen over de diamantproblemen. Er zijn twee belangrijke zendingen van ruwe diamant van Antwerpen naar New York afgeleid de afgelopen weken. Dat is een teken aan de wand. We kunnen wel uitbazuinen dat we gaan intensifiëren, maar we geven ons belangrijkste product, namelijk diamant, al een handicap mee. We maken geen diamanten en we slijpen er geen meer, maar toch zijn we nog het wereldcentrum. Oekraïne is een van onze goede kleinere klanten, vooral voor industriële diamant, alhoewel de juweelindustrie er zich ontwikkelt.

Ik kom tot het laatste punt omdat wij de partij zijn van de volkeren in Europa. Oekraïne heeft zich vergroot door het bolsjewisme toen Hitler Polen aanviel en daardoor de Tweede Wereldoorlog veroorzaakte. Ook Stalin viel Oost-Polen aan en heeft het geannexeerd. Dat is de tragedie van het Poolse volk van Oost-Galicië. Oost-Galicië is op handelsvlak heel belangrijk voor ons. De hoofdstad is Lemberg, in het Pools Lviv. De levensstandaard van het Pools gedeelte ligt ongeveer dubbel zo

hoog als die van het Oekraïens gedeelte. In het Europa der volkeren heeft het Poolse volk ook het recht om verenigd te worden met Oost-Galicië. Lemberg is een door en door Poolse stad, en is verschrikkelijk behandeld door het bolsjewisme na de Tweede Wereldoorlog. Daarvoor was het een deel van Polen. Vandaag gaat de diamant niet naar Kiev maar naar Lemberg, naar Lviv.

Ik ben bij mijn onderwerp gebleven, maar heb toch mijn hart kunnen luchten dat het Poolse volk op een dag in een verenigd Europa ook moet worden verenigd. De poëet van Ostaijen heeft in het concert der volkeren een band gelegd tussen het verre Vlaanderen en het verre Oekraïne die we op economisch gebied zeker zullen intensifiëren. We zullen dit voorstel van resolutie graag steunen – ook al zijn we ervan uitgesloten door politieke manoeuvres -, want ze gaat ons naar het hart. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Hilde Claes, mevrouw Anne-Marie Baeke, mevrouw Claudine De Schepper, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers betreffende de veroordeling tot de doodstraf door steniging van Amina Lawal in Nigeria – 1441 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Claes, mevrouw Baeke, mevrouw De Schepper, mevrouw Van Den Heuvel en de heer Roegiers betreffende de veroordeling tot de doodstraf door steniging van Amina Lawal in Nigeria dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

1° het vonnis, uitgesproken door een sharia-rechtbank van de deelstaat Katsina in het

Voorzitter

Noorden van Nigeria, waarbij de 30-jarige Amina Lawal veroordeeld werd tot de dood door steniging wegens het hebben van een buitenechtelijk kind ;

2° de uitspraak van het Hof van Beroep van Funtua (staat Katsina) van 19 augustus 2002 waarbij dat doodvonnis werd bevestigd ;

3° de Nigeriaanse grondwet, zoals gewijzigd in 1999 ;

4° het feit dat de ongrondwettelijkheid van de toepassing van de sharia-wetten in criminele zaken door de Nigeriaanse regering wordt erkend ;

5° de door Nigeria geratificeerde internationale verdragen betreffende de rechten van de mens, in het bijzonder het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie jegens vrouwen en het Afrikaanse Handvest inzake de rechten van mensen en volkeren ;

6° de inbreuk op de mensenrechten die door deze veroordeling gepleegd wordt en die duidelijk veroordeeld wordt door mensenrechtenorganisaties in binnen- en buitenland ;

– overwegende dat :

1° het sharia-hooggerechtshof van Nieuw Gawu in de staat Niger op 26 augustus 2002 twee jonge geliefden, Ahmadu Ibrahim en Fatima Usman, heeft veroordeeld tot de doodstraf door steniging wegens overspel ;

2° de afgelopen maanden nog meer doodstraffen door steniging zijn uitgesproken op grond van de sharia-wetgeving, die van kracht is in twaalf staten in Noord-Nigeria ;

3° de landen die de sharia-wetgeving toepassen extra regels uitvaardigen volgens dewelke vrouwen onder meer 's nachts thuis moeten blijven, geen gelijke rechten hebben op het gebied van erfrecht en een van mannen strikt gescheiden openbaar vervoer moeten gebruiken ;

4° Opper-Niger, Jigawa, Sokoto en Katsina tot de twaalf staten in het overwegend islamitische noorden van het land behoren die sinds

2000 een strikte islamitische sharia-wetgeving kennen, met steeds ernstiger gevolgen voor de burgervrijheden en de eerbiediging van de mensenrechten ;

5° de huidige juridische interpretatie van de sharia- strafrechtwetgeving door sommige sharia-rechtbanken in Nigeria de toepassing van de doodstraf impliceert, hetgeen een schending betekent van de door Nigeria geratificeerde internationale mensenrechtenovereenkomsten, met inbegrip van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie jegens vrouwen, het Verdrag tot uitbanning van folteringen en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten ;

6° leden van de Nigeriaanse regering zich op het standpunt hebben gesteld dat de sharia onrechtvaardig is voor vrouwen en dat de doodstraf wegens overspel een schending van de mensenrechten betekent, waarbij zij met name verklaarden dat de veroordeling van Amina Lawal door de islamitische rechtbank duidelijk bewijst dat de sharia getuigt van een zeer kwalijk vrouwbeeld ;

7° de vonnissen van sharia-rechtbanken in sommige noordelijke Nigeriaanse staten een uitholling betekenen van deze burgervrijheden en een aantasting van de mensenrechten en dat daardoor pogingen om de verschillende etnische en religieuze groeperingen met elkaar te verzoenen, tot mislukken zijn gedoemd ;

8° de kans bestaat dat bij de presidentsverkiezingen in 2003 de toepassing van de sharia-wetgeving een verkiezingsthema wordt, reden waarvoor het belangrijk is dat de internationale gemeenschap actueel druk uitoefent ;

9° straffen als steniging, geseling of amputatie moeten worden beschouwd als een behandeling die naar internationale mensenrechtenmaatstaven wordt aangemerkt als wreed, onmenselijk en vernederend ;

10° alle vormen van religieuze onverdraagzaamheid veroordeeld moeten worden ;

11° de fundamentalistische interpretatie en toepassing van de sharia-wetgeving in sommige

Voorzitter

Nigeriaanse staten haaks staat op de fundamentele mensenrechten ;

– vraagt de Vlaamse regering :

- 1° druk uit te oefenen op de Nigeriaanse regering opdat het respect voor de mensenrechten en de strikte eerbiediging van de grondwet en de rechtsstaat in elk deel van Nigeria zou worden gewaarborgd. Dat houdt in elk geval een verbod op foltering, onmenselijke en vernederende behandeling alsook lijfstraffen in. De Nigeriaanse regering zou ook moeten bewerkstelligen dat de doodstraf definitief wordt afgeschaft ;
- 2° druk uit te oefenen op de Nigeriaanse regering opdat niemand tegen de wet in wordt gediscrimineerd wegens zijn of haar godsdienstige overtuiging, geslacht of maatschappelijke status ;
- 3° aan te dringen bij de Nigeriaanse regering om het grondwettelijke recht van hoger beroep te waarborgen voor alle personen die veroordeeld zijn op grond van de shariastrafwetgeving en ervoor te zorgen dat zij in staat worden gesteld in beroep te gaan bij een hogere rechtbank, niet alleen op deelstaatsniveau, maar tevens op federaal niveau ;
- 4° waarborgen te eisen van de Nigeriaanse regering dat Amina Lawal, die ter dood veroordeeld werd door steniging op beschuldiging van overspel, onder geen enkele omstandigheid zou worden terechtgesteld ;
- 5° er voor te pleiten bij de federale regering om slachtoffers van fundamentalistische vervolgingspraktijken te beschouwen als personen die in aanmerking komen voor asiel, met name in geval van veroordeling tot de dood door steniging.

De bespreking is geopend.

De heer Hostekint, verslaggever, heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, uit respect voor de indieners van deze waardevolle resolutie en voor de mondelinge toelichting van mevrouw Claes in de commissie, geef ik een kort verslag van de werkzaamheden in de commissie over dit voorstel van resolutie.

De aanleiding voor het voorliggend voorstel van resolutie is de veroordeling tot de dood van de dertigjarige Nigeriaanse vrouw Amina Lawal. De reden van de veroordeling is het onderhouden van een buitenechtelijke relatie en het buitenechtelijk kind dat hieruit voortkwam. Het doodvonnis werd uitgesproken door een shariarechtbank in het noorden van Nigeria waar moslims de meerderheid uitmaken en waar 2 jaar geleden een nieuw wetboek van strafrecht werd uitgevaardigd, gebaseerd op de sharia.

Ondanks het feit dat de federale regering in Nigeria van oordeel is dat de toepassing van de sharia-wetgeving in strafzaken ongrondwettelijk is en ondanks fel protest vanwege tal van mensenrechtenorganisaties en een wereldwijde veroordeling werd het doodvonnis van Amina Lawal in beroep bevestigd.

De indieners van het voorstel van resolutie hebben zich laten inspireren door gelijkaardige resoluties die eerder zowel in het federaal als in het Europees Parlement werden goedgekeurd. In haar toelichting tijdens de bespreking in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden benadrukte mevrouw Claes dat de veroordeling van Amina Lawal geen alleenstaand geval is. Als gevolg van dit alles zijn de spanningen tussen moslims en christenen in Nigeria sterk toegenomen. De Nigeriaanse regering blijkt niet in staat om concreet iets te ondernemen om de etnische en religieuze groeperingen te verzoenen.

De indieners zijn van oordeel dat de toepassing van de doodstraf een schending betekent van de internationale mensenrechtenovereenkomsten, met inbegrip van een aantal verdragen die door Nigeria werden goedgekeurd en geratificeerd. De shariawetgeving is dan weer discriminerend voor vrouwen. Samen met de veroordeling van de religieuze onverdraagzaamheid vormden die bekommernissen de aanleiding tot het indienen van het voorstel van resolutie.

De commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft zich tijdens de bespreking unaniem uitgesproken tegen deze veroordeling en gesteld dat de doodstraf onder geen enkel beding gerechtvaardigd is. Zowat alle commissieleden zijn tevens van oordeel dat ook Vlaanderen een belangrijk signaal moet geven wanneer het gaat om het respect voor de universele mensenrechten, en dat het Vlaams Parlement zich volmondig moet aansluiten bij het Europees en wereldwijd protest tegen deze veroordeling. Namens de regering heeft

Hostekint

minister Gabriëls verklaard dat ook de Vlaams regering het voorstel van resolutie voluit steunt.

Het weze nog vermeld dat de oorspronkelijk ingediende tekst werd geamendeerd. Naast het druk uitoefenen bij en het eisen van waarborgen vanwege de Nigeriaanse regering, zou de Vlaamse regering er ook bij de federale regering voor pleiten om slachtoffers van fundamentalistische vervolgingspraktijken te beschouwen als personen die in aanmerking komen voor asiel, met name in geval van veroordeling tot de dood door steniging.

Mijnheer de voorzitter, tot daar het korte verslag van de werkzaamheden van de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden in verband met voorliggende resolutie. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Het is uitzonderlijk dat een verslaggever zelf zijn verslag naar voren brengt. Ik wil de heer Hostekint daarvoor bedanken.

Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, we hebben in de commissie een uitvoerige en constructieve discussie gevoerd, waarvan de verslaggever een omstandig verslag heeft gegeven. Daarom zal ik kort zijn over dit onderwerp.

De aanleiding voor dit voorstel van resolutie was de terdoodveroordeling door steniging van de dertigjarige Nigeriaanse Amina Lawal, enkel en alleen omdat ze een overspelige relatie en een buitenechtelijk kind had. Dit doodvonnis is uitgesproken op basis van een shariawetgeving en werd in beroep bevestigd. Het gaat niet om een alleenstaand geval. De zaak-Lawal is ruim in de pers gekomen, maar er zijn ook andere gevallen bekend van vrouwen en koppels die ter dood werden veroordeeld door steniging omwille van een overspelige relatie.

Die straffen werden telkens uitgesproken in het noorden van Nigeria, een streek waar de meerderheid van de bevolking moslim is. Twee jaar geleden werd daar een nieuw wetboek van strafrecht uitgevaardigd, dat was gebaseerd op moslimwetten. Dat strafwetboek voert doodstraffen in voor overspel, maar eveneens wrede, onmenselijke en vernederende straffen zoals zweepslagen, amputatie en steniging. De spanningen tussen de moslims en christenen nemen daardoor almaar toe. Tot vandaag zijn er meer dan 3.000 doden geteld. Pogingen om de

verschillende etnische en religieuze groepen te verzoenen, mislukken telkens opnieuw omdat de shariarechtbanken die onmenselijke straffen blijven uitspreken.

De federale regering van Nigeria doet daar weinig aan. Ze erkent de ongrondwettelijkheid van de toepassing van de shariawetten, maar onderneemt niets. Het enige dat ze heeft gedaan, en dan nog alleen uit vrees voor een internationale veroordeling, was een open brief sturen aan de gouverneurs van de noordelijke staten, waarin ze laat weten dat de toepassing van de shariawetgeving de grondwet schendt. Verder gebeurt er niets en het gevolg is dat het schrijnend onrecht voortduurt.

Tal van mensenrechtenorganisaties hebben acties ondernomen. Zo hebben ze ruchtbaarheid gegeven aan de schending van de mensenrechten in Nigeria. Ze hebben er ook op gewezen dat de veroordelingen een schendig betekenen van de internationaal geratificeerde verdragen. Verder wordt er weinig resultaat geboekt.

Ik wil niet herhalen wat de verslaggever al heeft gezegd, maar eindig met twee belangrijke overwegingen. Straffen als steniging, geseling en amputatie zijn handelingen die naar internationale mensenrechtenmaatstaven als wreed, onmenselijk en vernederend moeten worden beschouwd. Ook moet iedere vorm van religieuze onverdraagzaamheid worden veroordeeld. Precies vanuit die bezorgdheid is dit voorstel van resolutie tot stand gekomen. Ik ben bijzonder verheugd dat de commissie het voorstel bij unanimititeit heeft aanvaard. Ik hoop dat het voorstel van resolutie ook in deze plenaire vergadering eenparig wordt goedgekeurd. (*Applaus bij de meerderheid en CD&V*)

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het zal de collega's van de bevoegde commissie misschien verrassen dat ik kort het woord wil voeren over deze problematiek. Mijn fractie sluit zich volmondig aan bij wat er reeds over werd gezegd. Toen de problemen internationaal bekend raakten bij het brede publiek, bevond ik me voor een vierdaags bezoek in Nigeria en kreeg ik de gelegenheid om er met regeringsleden over te praten. Ik wil u niet onthouden wat me werd verteld.

De Nigeriaanse federale regering was bijzonder geschokt en deelde mee bijzonder weinig te kunnen doen aan het probleem. Het land is opgesplitst in een noordelijk deel dat hoofdzakelijk islamitisch is

Decaluwe

en een zuidelijk deel dat hoofdzakelijk christelijk is. Ten tijde van de missverkiezing zijn bijzonder veel spanningen aan de oppervlakte gekomen, onder meer over dit probleem.

De Nigeriaanse overheid vond het bijzonder spijtig dat het land een heel negatief imago kreeg bij de publiek opinie van de wereld, terwijl in andere Arabische landen regelmatig een steniging effectief wordt uitgevoerd. Volgens de Nigeriaanse overheid is dat in Nigeria nog nooit gebeurd. In Saudi-Arabië zouden tientallen mensen per jaar worden gestenigd. Ik weet niet of de cijfers kloppen, maar stenigingen zouden er regelmatig gebeuren.

Ik roep dan ook op om ons niet enkel te concentreren op Nigeria. Het vijfde puntje van het voorstel van resolutie biedt misschien de mogelijkheid om te bepalen dat dergelijke straffen in geen enkel land effectief kunnen worden uitgevoerd. We moeten onze strijd niet alleen voeren tegen Nigeria, maar tegen alle landen waar dergelijke straffen worden uitgevoerd. De indieners van het voorstel kunnen misschien uitzoeken hoe ze de zaak kunnen opentrekken. CD&V steunt in elk geval het voorstel van resolutie. *(Applaus bij CD&V en de meerderheid)*

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit voorstel van resolutie werd voor de fracties die over vrouwelijke commissieleden beschikken, enkel door vrouwen ondertekend. Vermits de heren Van Nieuwenhuysen en Van Overmeire, die het voorstel van resolutie in de commissie hebben besproken, vandaag niet aanwezig kunnen zijn, heeft mijn fractie besloten dat ze best werden vervangen door een vrouw. Ik nam de opdracht graag aan, omdat van het lot van Amina Lawal en van de andere slachtoffers van de onmenselijke, gruwelijke en achterlijke sharia-rechtspraak me erg beroert.

Ik wil benadrukken dat dit geen zaak mag zijn van vrouwen alleen. Ik heb in het verslag met plezier gelezen dat de heer Platteau zich ook in die zin heeft uitgesproken. Sharia, religieuze waanzin, steniging en dergelijke middeleeuwse wantoestanden behoren niet tot de zachte sector – voor zover zachte sectoren dan uitsluitend door vrouwen zouden moeten worden behandeld.

Het Vlaams Blok zal dit voorstel van resolutie goedkeuren. We hebben zelf bewust geen initiatief genomen in deze zaak. Indien onze fractie een identieke tekst naar voren had gebracht, had niemand ze gesteund. Integendeel, we zouden een lawine aan verwijten over racisme over ons hoofd hebben gekregen. Het is in het politiek correcte discours niet alleen zo dat de ene waarheid mag worden gezegd en de andere niet, het is ook zo dat wat de ene mag zeggen, de andere nog altijd niet mag zeggen. Alhoewel, zelfs die ene kan of wil blijkbaar niet alles zeggen.

Ik wil nog enkele kanttekeningen maken bij dit voorstel van resolutie. We missen in de tekst een duidelijk standpunt over de sharia. De sharia is geen uitwas, geen ontsporing van de islam, geen mislukt aanhangsel dat erbij hoort. Het is de islamitische rechtspraak, het onvermijdelijke eindpunt van de fundamentele islam. Enkel de uiterste consequenties veroordelen, met name een steniging, is ons inziens een beetje zwakjes. De indieners stellen zich zeer kritisch op tegen bepaalde gebruiken van de islam in verre landen. We missen deze kritische houding meestal als het gaat om uitingen en misbruiken van hetzelfde geloof bij ons. Niettemin is het goed dat dit voorstel van resolutie er is.

We willen de tekst op twee plaatsen amenderen. Een amendement werd al ingediend en vraagt de federale regering om alle diplomatieke betrekkingen met Nigeria op te schorten om de druk te verhogen. Het betoog van de heer Decaluwe heeft me er echter van overtuigd dat dit amendement nog moet worden verruimd naar alle landen waar dergelijke misbruiken zich voordoen. Het gaat inderdaad niet alleen over Nigeria.

Ik zal nog een tweede amendement indienen om het 'ten vijfde' in het beschikkende deel van de tekst te schrappen. Daarin wordt de regering gevraagd om steniging als reden voor asiel te erkennen. We vinden dit overbodig. Een doodsb bedreiging is altijd al een reden voor asielverlening geweest. Deze tekst geeft de indruk dat het probleem alleen steniging is en dat alleen dit de moeite waard is om iemand asiel te verlenen. België doet terecht nooit uitleveringen aan landen waar doodstraffen worden uitgevoerd. Ik kan me niet inbeelden dat voor andere doodsb bedreigingen dan steniging, mensen zouden worden teruggestuurd.

Een laatste reden voor dit amendement is een meer ideologische : het is onze visie dat asiel het best wordt verleend in streken en landen dichtbij het land van herkomst. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, in samenspraak met mevrouw Deschepper wil ik zeggen dat de VLD zich aansluit bij dit voorstel van resolutie. Ze heeft me gevraagd om dit als man te doen om aan te tonen dat voor onze fractie discriminatie van vrouwen op basis van fundamentalisme, niet alleen een zaak van vrouwen is. Ik ben blij dat we onze verontwaardiging kunnen uiten. Toch blijft er een gevoel van onmacht. De heer Decaluwe had het daarnet over zijn bezoek aan Nigeria.

Mevrouw De Lobel heeft een punt als ze zegt dat de shariawetgeving een uiting is van godsdienstig fundamentalisme en dat het probleem de grens van Nigeria overstijgt. De steniging is in vele gevallen het ultieme eindpunt. Er is niet enkel een fysieke doodslag maar soms ook een mentale.

Het Vlaams Blok doet er verkeerd aan te vragen de relaties met Nigeria, en bij uitbreiding met alle Arabische landen, op te schorten. Dat is niet de oplossing. We moeten de internationale organisaties steunen, de organisaties waar de rechten van de mens worden opgevolgd, de Verenigde Naties. België en Vlaanderen moeten daar meer hun stem laten horen. Dat is de juiste aanpak. Dat er iets moet gebeuren, is een terechte vraag.

Het verwondert me dat het Vlaams Blok het vijfde bijkomende punt wil weglaten. Dat punt was ook door het blok goedgekeurd in de commissie. Het geeft wel een beeld over de manier waarop die partij het asielrecht beschouwt. Waar gaan we naartoe als men nog geen asielrecht wil geven aan mensen die met de doodstraf worden bedreigd op basis van godsdienstig fundamentalisme ! Mevrouw De Lobel, zo heb ik uw uitspraak toch begrepen.

De commissie ging er juist van uit dat mensen die daarvan het slachtoffer zijn, asiel moeten kunnen krijgen.

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijnheer Denys, u hebt me verkeerd begrepen. Ik heb net gezegd dat in het vijfde punt enkel asielrecht wordt toegestaan in geval van een veroordeling tot steniging. Er zijn nog veel meer erge zaken. Dat is de inhoud van hetgeen ik heb gezegd.

De heer André Denys : Laten we daar al mee beginnen.

Mevrouw De Lobel, dit is geen argument om dat punt weg te laten. (*Rumoer*)

U wenst het weg te laten omdat dit zal leiden tot meer asielzoekers. Dat is duidelijk. Ik heb de indruk dat u aan uw achterban wilt kunnen zeggen, dat u niet wilt dat er asielzoekers bij komen. (*Rumoer*)

Mevrouw Hilde De Lobel : Ik heb gezegd dat we het willen weglaten omdat we het overbodig vinden. We vinden het de normaalste zaak van de wereld dat mensen die met de dood worden bedreigd, in welke vorm dan ook, asiel kunnen krijgen. Kan ik nog duidelijker zijn !

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, voor ons is dat punt niet overbodig. Alle leden in de commissie waren dezelfde mening toe gedaan. We zullen met overtuiging dit voorstel steunen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Nee*)

De bespreking is gesloten.

Op dit voorstel van resolutie werden er amendementen ingediend.

We zullen om 16 uur de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Dirk Holemans, André Denys, Herman Lauwers en Peter De Ridder betreffende de voorstellen en aanbevelingen uit de jaarverslagen van de Vlaamse Ombudsdienst – 1475 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Van Hecke en de heren Holemans, Denys, Lauwers en De Ridder betreffende de voorstellen en aanbevelingen uit de jaarverslagen van de Vlaamse Ombudsdienst dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op

1° het jaarverslag 2001 van de Vlaamse Ombudsdienst, op 27 maart 2002 voorgelegd

Voorzitter

aan het Vlaams Parlement (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 41/1*) ;

2° artikel 3, 3°, van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst, dat aan de Vlaamse Ombudsdienst uitdrukkelijk de opdracht geeft "voorstellen en aanbevelingen te formuleren om de dienstverlening (...) te verbeteren" van de Vlaamse overheidsdiensten ;

3° de bespreking van de algemene aanbevelingen in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken van 5 november 2002 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 41/6*) ;

– overwegende dat de Vlaamse Ombudsdienst in elk jaarverslag voorstellen en aanbevelingen opneemt, die in het bijzonder gericht zijn aan de Vlaamse overheidsdiensten ;

– vraagt de Vlaamse regering

1° in de omzendbrief waarin het begrip "overmacht" (een toestand die niet door toedoen van de aanvrager wordt veroorzaakt doch zich buiten zijn/haar wil om voltrekt) zal worden toegelicht, het beginsel van de fair play en de redelijkheid uit te werken, opdat wie handelt overeenkomstig de geest van de regelgeving en daartoe de nodige acties onderneemt, niet onnodig zou worden belast ;

2° de lokale overheden grondig te informeren over het onderscheid tussen een eerste- en een tweedelijnsklachtenbehandeling en hen via het ontwerp van gemeentedecreet of andere kanalen een duidelijk kader aan te bieden waarbinnen zij kunnen overgaan tot het opzetten van een klachtendienst en een ombudsdienst afhankelijk van hun eigen behoeften, bijvoorbeeld door daartoe een samenwerkingsverband aan te gaan met andere gemeenten of met de Vlaamse Ombudsdienst ;

3° voortaan elk jaar in december aan het Vlaams Parlement mee te delen op welke manier aan de voorstellen en aanbevelingen in het jaarverslag van de ombudsman tegemoet zal worden gekomen en daarbij ook de nodige gegevens over te maken met betrekking tot de reële implementatie, in de verschillende departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en in de

Vlaamse openbare instellingen, van de opdrachten die door het Vlaams Parlement in zijn resoluties worden gegeven.

De bespreking is geopend.

De heer Sols, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, om misverstanden te voorkomen, wens ik de draagwijdte van dit voorstel even te verduidelijken.

De eerste vraag die we aan de regering richten, heeft niets te maken met een aanpassing van decreten om het begrip 'overmacht' daaruit te doen verdwijnen of andere begrippen in te voeren. Minister-president Dewael had dit in de commissie laten uitschijnen.

Overmacht is een juridisch begrip dat in geen enkele rechtsregel wordt gedefinieerd. Het heeft een draagwijdte gekregen door de invulling ervan in de rechtspraak en de rechtsleer. In alle domeinen van het recht wordt het begrip overmacht zeer restrictief geïnterpreteerd omwille van de verstrekkende gevolgen ervan. Dat is echter niet altijd het geval wanneer het begrip overmacht in de decreten dikwijls betrekking heeft op administratieve verplichtingen. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Vlaamse ombudsman daarover wordt in de resolutie gevraagd om via een omzendbrief de invulling van het begrip overmacht uit te breiden tot fair play en redelijkheid van de rechtsaanhorigen bij de toepassing van de regels. Er wordt dus gevraagd om een minder vergaande restrictieve invulling te geven aan het begrip overmacht.

Wat de tweede vraag betreft tonen de teksten die vandaag circuleren in verband met de voorontwerpen van gemeentedecreet, aan dat er ondanks onze vorige resoluties blijkbaar nog steeds geen duidelijkheid is over wat eerstelijnsklachtenbehandeling en tweedelijnsklachtenbehandeling inhoudt. We hebben in een vorige resolutie gesteld dat er bij de gemeenten zelf klachtendiensten zouden kunnen worden opgericht voor de optimalisering van de invulling van hun opdrachten en de kwaliteitsbewaking van hun dienstverlening. De tweedelijnsklachtenbehandeling kan volgens die resolutie door de gemeenten zelf worden ingericht, op voorwaarde dat de onafhankelijkheid kan worden gegarandeerd eventueel door een samenwerkingsverband tussen gemeenten. Een andere mogelijkheid vol-

Van Hecke

gens die resolutie is dat de Vlaamse Ombudsdienst zorgt voor de invulling van die tweedelijnsklachtenbehandeling.

Het derde element van ons voorstel van resolutie is de reële implementatie van onze aanbevelingen. Op dit ogenblik zegt de regering in haar evaluatie van de toepassing van aanbeveling dat omzendbrieven moeten tegemoetkomen aan de aanbevelingen die in het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst staan. Wij willen echter in de mate van het mogelijke weten hoe de verschillende departementen het begrip overmacht hebben geïnterpreteerd. We willen dus weten welke reële gevolgen die omzendbrieven hebben gehad.

Dit voorstel van resolutie werd eenparig goedgekeurd in de commissie. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 11.23 uur.*
